

Zijn wij op den goeden weg?

Collega E. F. v. D. houde het mij ten goede, dat ik, al ben ik 't niet heelemaal eens met zijn beschouwingen over bovenstaande vraag, toch ook eenige plaatsruimte durf te vragen aan de redactie van het Tijdschrift.

Zijn meening, dat het publiek moet opgevoed worden, daar is vermoedelijk ieder 't wel mee eens; met de manier, waarop hij zich voorstelt, dat dit zal moeten gebeuren, kan ik niet meegaan. De volkshygiene is een ernstige zaak, die ernstig en waardig dient behandeld te worden; de tijden der met muziek en groote trom de kermissen afreizende kiezentrekkers zijn voorbij; laten we dat zoo laten blijven en bij ons streven naar verbetering van volksgezondheid niet *beginnen* met onze toevlucht te nemen tot een strijkje als eenigst redmiddel.

Naar mijn meening zit 't kwaad aan twee kanten, èn bij de massa èn bij ons zelf.

In 't buitenland zijn ze ons wel een heel stuk vooruit; waar dit eenerzijds wat zal liggen aan de Hollandsche laksheid en langzaamheid, is dunkt me, 't percentsgewijs oneindig veel grooter getal van tandartsen daarginds hiervan mede een oorzaak.

Tandheelkundige behandeling is bij ons voor een goed deel nog luxe; 't aantal tandartsen is betrekkelijk gering, daardoor is er voor de meesten overvloed, voor meerderen misschien zelfs te veel werk. 't Logische gevolg is hooge prijzen, en dit heeft ook voor den tandarts gevaren in dezen zin, dat 't de neiging kweekt de prijzen hoog te houden.

Wanneer ik deze dingen zeg, bedoel ik daarmee niet bepaald de collega's te beschuldigen van vooral voor hun eigen zak en minder in de eerste plaats „voor 't heil der menscheid" te werken.

Een goede installatie is duur, goed materiaal en goede technische werkkrachten eveneens; daaruit volgt vanzelf, dat het gemiddeld honorarium, dat door de Nederlandsche Vereeniging mijns inziens vrijwel juist is vastgesteld, niet laag kan zijn. Maar waar naar gestreefd moet worden is een ruime progressie: voor de praxis paupera ver naar beneden en voor de praxis aurea ver naar boven; dat is een weg om velen, voor wie een „ideale mond" nu ver buiten hun bereik ligt, te kunnen helpen.

Er zijn positieve misstanden; om slechts een enkele te noemen: 't gebruik van minderwaardig materiaal; 't eenige juiste standpunt is steeds superieur materiaal te gebruiken; en hun, die zich speciaal bij de behandeling der minder gegoeden van minderwaardig materiaal bedienen zij er hier nog eens aan herinnerd, dat voor dezulken enkele tientallen guldens, besteed voor protheses of conservatieve behandeling, dikwijls een kapitaal vertegenwoordigen; reden om juist in zulke gevallen principieel superieur materiaal te gebruiken en superieur werk te leveren. En bv. de nogal eens voorkomende combinatie van een spreekuur voor fondspatiënten, waar in den regel kosteloos geëxtraheerd moet worden, en een minimum tarief, gelijkstaande met 't gemiddeld tarief der Nederlandsche Vereeniging. Collega's, die er een dergelijke combinatie op na houden — en er zijn er — behooren hun fondsspreekuur te laten vallen òf de fondspatiënten tegen een zeer verlaagd tarief te behandelen. Deze dingen zullen vanzelf veranderen, als de concurrentie grooter wordt, en juist om de wille van 't gemeengoed worden van tandheekkundige behandeling is 't te hopen, dat Utrecht veel nieuwe collega's brenge.

Er zullen er zijn, die deze dingen te zeggen, overbodig vinden, ongepast misschien zelfs. Ik heb ze willen zeggen

om te doen zien een enkele van de overwegingen, die mij de overtuiging gebracht hebben, dat hameren op de publieke opinie alleen niet voldoende is, maar dat we vooral noodig hebben de waarachtig goede wil van alle collega's. Voordrachten — waarom niet; menschen voorlichten is altijd goed; als ik kan, zal ik meedoen; meezingen — zooals collega v. D. voorstelt — dank je wel! Maar vooral en in de allereerste plaats: goede hulp geven voor weinig geld. 't Buitenland heeft toch 't voorbeeld met goede gevolgen wel duidelijk gegeven. Als de massa aan den lijve voelt de weldaden van een goed gesoigneerden mond, dan zal ze aan onze zijde komen staan, al geven we geen voordrachten met muziek of nuttige surprise op een vulling toe; en dan is 't pleit gewonnen. En om de massa dat aan den lijve te doen voelen, moeten we beginnen met ze de mogelijkheid aan te bieden, b.v. door 't oprichten van poliklinieken. Alleen van werk in dezen zin is er mijns inziens iets te verwachten, en als 't zoover komt, zal ik me verheugen in den goeden steun der collega's te mogen ondervinden, dat mijn verwijt, dat 't velen hunner aan goeden wil ontbreekt, ongegrond was.

H. G. PITSCH.